JEGYZŐKÖNYV

Adatbázisrendszerek I.

Készítette:

Név: Szalai Márton

Neptun kód: DTKUGO

Gyakorlatvezető neve: Szűcs Miklós

Gyakorlat időpontja: Csütörtök 8-10

A beadandó témája

A beadandóm egy cég autós szervízhálózatának működését és annak résztvevőit mutatja be.

Az ER modell jellemzése

Az ER modell összesen 6 egyedből áll: Cégjegyzék, Cég, Műhely, Raktár, Autó, valamint Tulajdonos. Először is a modell egy Cégjegyzék nevű egyeddel kezdődik, amelynek két tulajdonsága van: egy CégjegyzékID nevű elsődleges kulcsa valamint egy Bejegyzett cégek tulajdonsága. Ez az egyed egytöbb kapcsolatban áll a Céggel, vagyis egy cégjegyzékben több cég is szerepelhet.

Ezután következik a Cég egyed, amely már több különböző tulajdonsággal is rendelkezik. Egy <u>Cégazonosító</u> nevű elsődleges kulccsal, egy Név tulajdonsággal, illetve egy Székhely nevű többértékű tulajdonsággal, ezen belül található a Cím valamint a Telefonszám.

A Cég egyedet a Műhelyvezető kapcsolat köti össze a modell legfontosabb egyedével, a Műhellyel. A két egyed között egy-egy kapcsolat van, hiszen egy cég egy darab műhelyt üzemeltet. A Műhely egyednek az Mkód lesz az elsődleges kulcsa, továbbá rendelkezik egy Hibalista és egy Javítandó autó tulajdonsággal.

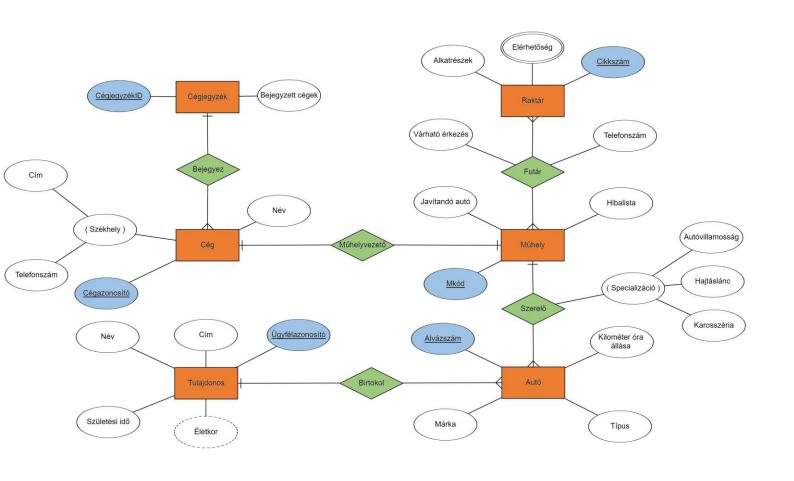
Ez az egyed két továbbival is kapcsolatban van, a Raktárral illetve az Autóval. A raktárnak összesen 3 tulajdonsága van: a <u>Cikkszám</u>, mint elsődleges kulcs, az Alkatrészek, és az Elérhetőség többértékű tulajdonság. A Műhely és a Raktár között a Futár tartja a kapcsolatot, melynek van egy Telefonszám és egy Várható érkezés tulajdonsága. A két egyed között több-több kapcsolat van, egy raktárhoz több műhely tartozhat, és ugyanez fordítva.

A Műhely az Autó egyed egy-több, Szerelő nevű kapcsolattal van összekötve. A szerelőnek egyetlen, összetett tulajdonsága van, amely a Specializációit tartalmazza az egyes szerelőknek, azaz, hogy a szaktudása az autó mely részére terjed ki. Ez lehet Autóvillamosság, Hajtáslánc, vagy Karosszéria. Az Autó egyed összesen 4 tulajdonsággal rendelkezik: egy <u>Alvázszámmal</u>, ez az elsődleges kulcs, valamint egy Kilométer óra állás, Márka és Típus tulajdonságokkal.

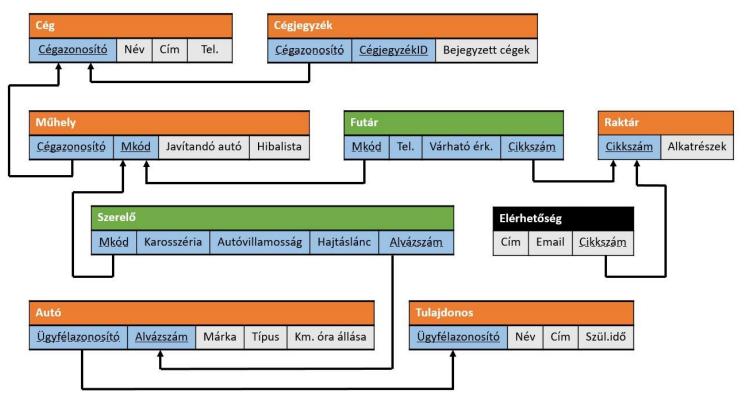
Végezetül, az ER modell utolsó egyede, a Tulajdonos, egy-több kapcsolattal van összekötve az Autóval, amelynek Birtokol a neve, hiszen egy tulajdonosnak több autója is lehet, viszont egy autónak csak egy tulajdonosa lehet. A Tulajdonos egyednek 5 tulajdonsága van, mégpedig a Név, a Cím, a Születési idő, egy <u>Ügyfélazonosító</u> nevű elsődleges kulcs valamint egy Életkor nevű számítható értékű tulajdonsága.

Ezek az egyedek és kapcsolatok építik fel a szervízhálózatot.

ER modell

Relációs modell

Az adatbázis konvertálása relációs modellre

A Cégjegyzék egyedből egy tábla lesz, amely a meglévő két tulajdonsága mellé kap egy Cégazonosító nevű idegen kulcsot az egy-több kapcsolat miatt a Cég táblával.

A Cég egyed is külön táblát kap mind a 4 tulajdonságával, melynek elsődleges kulcsa a Műhely tábla idegen kulcsa lesz, ez biztosítja az egy-egy kapcsolatot a táblák között.

A Műhely és a Raktár táblák között a több-több kapcsolat miatt létre kell hozni egy kapcsoló táblát, amelynek Futár a neve. Ennek a táblának van 2 tulajdonsága, illetve 2 idegen kulcsa, az egyik a Műhely, a másik a Raktár elsődleges kulcsára mutat. A Raktárnak az elsődleges kulcsán és egy tulajdonságán felül van még egy többértékű tulajdonsága, amely önálló táblát kap Elérhetőségek néven.

A Műhely és az Autó tábla között egy-több kapcsolat van, de mivel a kettő között lévő kapcsolótábla saját tulajdonságokkal rendelkezik, ezért önálló táblát kap. Itt a Specializáció mező kimarad, csak a 3 tulajdonság szerepel, a két idegen kulcs mellett, amivel kapcsolódik a két táblához.

Az Autó egyed is külön táblát kap a 4 tulajdonságával, illetve egy idegen kulccsal, amely a modell utolsó táblájára, a Tulajdonosra fog mutatni.

A Tulajdonos 4 tulajdonsággal rendelkezik, illetve egy ötödikkel is, egy Életkor nevű számítható tulajdonsággal, amely a rendszerdátum és a Születési idő tulajdonság különbségeként fogja megkapni az értéket.

Az adatbázis relációs sémái

Cégjegyzék [Cégazonosító, CégjegyzékID, Bejegyzett cégek]

Cég [Cégazonosító, Név, Cím, Tel.]

Műhely [Cégazonosító, Mkód, Javítandó autó, Hibalista]

Futár [Mkód, Tel. Várható érkezés, Cikkszám]

Raktár [Cikkszám, Alkatrészek]

Elérhetőség [Cím, Email, Cikkszám]

Szerelő [Mkód, Karosszéria, Autóvillamosság, Hajtáslánc, Alvázszám]

Autó [<u>Ügyfélazonosító</u>, <u>Alvázszám</u>, Márka, Típus, Km. óra állása]

Tulajdonos [<u>Ügyfélazonosító</u>, Név, Cím, Szül.idő]

Táblák létrehozása

1. Cég tábla létrehozása

);

```
CREATE TABLE Ceg(
    Cegazonosito int primary key not null,
    Nev varchar(20),
    Cim varchar(20),
    Telefonszam number(11)
);
   2. <u>Cégjegyzék tábla létrehozása</u>
CREATE TABLE Cegjegyzek(
    CegjegyzekID int primary key not null,
    Bejegyzett_cegek varchar(20),
    Cegazonosito int,
    FOREIGN KEY (Cegazonosito) REFERENCES Ceg (Cegazonosito)
);
   3. Műhely tábla létrehozása
CREATE TABLE Muhely (
    Mkod int primary key not null,
    Javitando_auto varchar(20) not null,
    Hibalista varchar(20),
    Cegazonosito int unique,
    FOREIGN KEY (Cegazonosito) REFERENCES Ceg(Cegazonosito)
);
   4. Raktár tábla létrehozása
CREATE TABLE Raktar (
    Cikkszam int primary key not null,
    Alkatreszek varchar(30)
);
   5. Elérhetőség tábla létrehozása
CREATE TABLE Elerhetoseg (
    Cikkszam int,
    Cim varchar(20),
    Email varchar(20),
    primary key(Cikkszam, Cim, Email),
    FOREIGN KEY(Cikkszam) REFERENCES Raktar(Cikkszam)
```

6. Futár tábla létrehozása

```
CREATE TABLE Futar (
    Cikkszam int,
    Mkod int,
    Telefonszam number(11),
    Varhato_erkezes DATE,
    primary key(Cikkszam, Mkod),
    FOREIGN KEY (Cikkszam) REFERENCES Raktar(Cikkszam),
    FOREIGN KEY (Mkod) REFERENCES Muhely (Mkod)
);

7. Tulajdonos tábla létrehozása
```

```
CREATE TABLE Tulajdonos(
    Ugyfelazonosito int primary key not null,
    Nev varchar(20),
    Cim varchar(20),
    Szuletesi_ido DATE
);
```

8. Autó tábla létrehozása

```
CREATE TABLE Auto (
    Alvazszam varchar(18) primary key not null,
    Kilometer_ora_allasa int,
    Marka varchar(20),
    Tipus varchar(20),
    Ugyfelazonosito int,
    FOREIGN KEY (Ugyfelazonosito) REFERENCES Tulajdonos (Ugyfelazonosito)
);
```

9. Szerelő tábla létrehozása

```
CREATE TABLE Szerelo (
    Mkod int,
    Alvazszam varchar(18),
    Karosszeria number(1),
    Autovillamossag number(1),
    Hajtaslanc number(1),
    primary key (Mkod, Alvazszam),
    FOREIGN KEY (Mkod) REFERENCES Muhely (Mkod),
    FOREIGN KEY (Alvazszam) REFERENCES Auto (Alvazszam));
```

Táblák feltöltése

1. Cég tábla feltöltése

```
begin
INSERT INTO Ceg VALUES (1, 'CarService', 'Miskolc, József Attila út 42.', '70-383-44-75');
INSERT INTO Ceg VALUES (2, 'Park&Fix', 'Miskolc, Fő út 42.', '70-633-88-75');
INSERT INTO Ceg VALUES (3, 'Drop&Go', 'Dabas, Huszár utca 11.', '46-999-999');
INSERT INTO Ceg VALUES (4, 'InstantService', 'Karcag, Tőkés utca 25.', '20-233-48-96');
INSERT INTO Ceg VALUES (5, 'NoWait', 'Törökszentmiklós, Kohász út 40.', '30-195-34-43');
INSERT INTO Ceg VALUES (6, 'WelcomeBack', 'Érd, Kikötő út 1.', '20-434-11-21');
94 SELECT * FROM Ceg
Results Explain Describe Saved SQL History
         CEGAZONOSITO
                                                                                                   TELEFONSZAM
                                                Miskolc, Fő út 42
                                                                                           70-633-88-75
                                                                                           46-999-999
                          Drop&Go
                                                Dabas, Huszár utca 11
                                                Karcag, Tőkés utca 25.
                                                                                           20-233-48-96
                          NoWait
                                                Törökszentmiklós, Kohász út 4
                                                                                           30-195-34-43
```

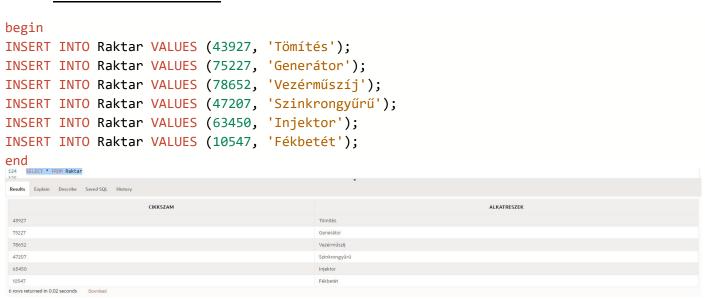
2. Cégjegyzék tábla feltöltése

3. Műhely tábla feltöltése

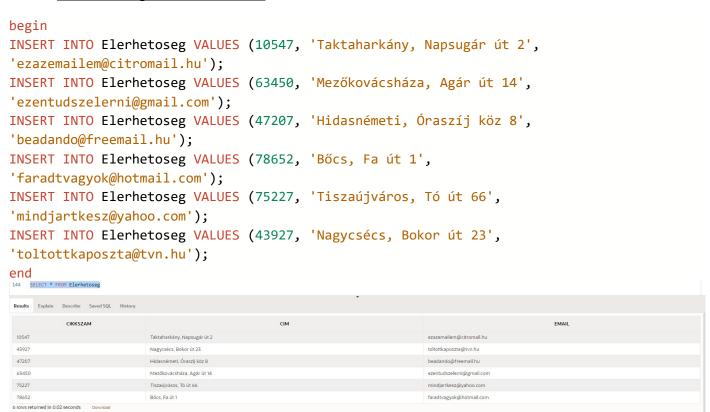
4. Raktár tábla feltöltése

5. Futár tábla feltöltése

```
begin
INSERT INTO Futar VALUES (43927, 6, '20-336-43-77', '11/22/2020');
INSERT INTO Futar VALUES (75227, 5, '43-757-414', '11/23/2020');
INSERT INTO Futar VALUES (78652, 4, '30-843-50-50', '11/24/2020');
INSERT INTO Futar VALUES (47207, 3, '20-932-44-84', '12/01/2020');
INSERT INTO Futar VALUES (63450, 2, '49-654-635', '12/04/2020');
INSERT INTO Futar VALUES (10547, 1, '70-193-84-88', '12/08/2020');
  SELECT * FROM Futar
Results Explain Describe Saved SQL History
          CIKKSZAM
                                                                                             VARHATO_ERKEZES
 43927
                                            20-336-43-77
                                                                             11/22/2020
78652
                                            30-843-50-50
                                                                             11/24/2020
 47207
                                            20-932-44-84
                                                                             12/01/2020
63450
                                            49-654-635
                                                                             12/04/2020
6 rows returned in 0.02
```

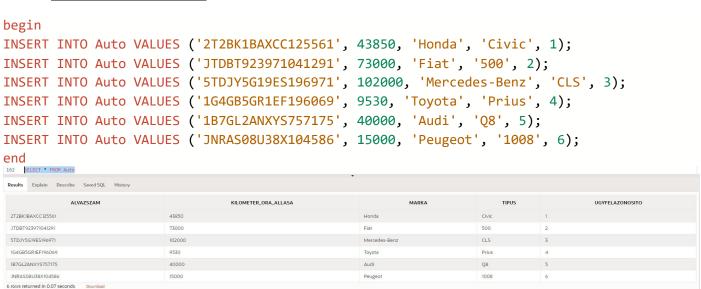
6. Elérhetőség tábla feltöltése

7. Tulajdonos tábla feltöltése

```
begin
INSERT INTO Tulajdonos VALUES (1, 'Fény Gyula', 'Bükkaranyos, bükk út 101',
'03/01/1971');
INSERT INTO Tulajdonos VALUES (2, 'Sebák Petra', 'Gesztely, Nagy utca 13',
'08/16/1999');
INSERT INTO Tulajdonos VALUES (3, 'Nagy Nándor', 'Mikepércs, Temesvári utca 22',
'03/18/1935');
INSERT INTO Tulajdonos VALUES (4, 'Tömény János', 'Szolnok, Bartók Béla út 1',
'06/06/1981');
INSERT INTO Tulajdonos VALUES (5, 'Kis Álmos', 'Sátoraljaújhely, Szerencsi út 30',
'03/30/1965');
INSERT INTO Tulajdonos VALUES (6, 'Teh Gergő', 'Vecsés, Reptéri út 404',
'12/31/1991');
end
171 SELECT * from Tulajdonos
Results Explain Describe Saved SQL History
           UGYFELAZONOSITO
                                                                                                      SZULETESI_IDO
                               Fény Gyula
                                                    Bükkaranyos, bükk út 101
                                                                                              03/01/1971
                                                     Gesztely, Nagy utca 13
                                                                                              08/16/1999
                               Nagy Nándor
                                                     Mikepércs, Temesvári utca 22
                                                                                              03/18/1935
                               Tömény lános
                                                     Szolnok Bartók Béla út 1
                                                                                              06/06/1981
                               Kis Álmos
```

8. Autó tábla feltöltése

9. Szerelő tábla feltöltése

```
begin
INSERT INTO Szerelo VALUES (6, 'JTDBT923971041291', 0, 0, 1);
INSERT INTO Szerelo VALUES (5, '5TDJY5G19ES196971', 1, 1, 1);
INSERT INTO Szerelo VALUES (4, '1G4GB5GR1EF196069', 1, 0, 0);
INSERT INTO Szerelo VALUES (3, '1B7GL2ANXYS757175', 0, 1, 1);
INSERT INTO Szerelo VALUES (2, 'JNRAS08U38X104586', 1, 1, 0);
INSERT INTO Szerelo VALUES (1, '2T2BK1BAXCC125561', 1, 0, 1);
INSERT INTO Szerelo VALUES (1, '1G4GB5GR1EF196069', 1, 0, 1);
INSERT INTO Szerelo VALUES (4, '2T2BK1BAXCC125561', 1, 1, 1);
INSERT INTO Szerelo VALUES (2, '1G4GB5GR1EF196069', 0, 0, 1);
end
41 SELECT * FROM Szerelo
                     ALVAZSZAM
                                          KAROSSZERIA
                                                               AUTOVILLAMOSSAG
                                                                                      HAJTASLANC
                                                                                                      FIZETES
           1G4GB5GR1EF196069
           2T2BK1BAXCC125561
                                                                                                   410286
           1B7GL2ANXYS757175
                                                                                                   251958
           1NRAS08U38X104586
          2T2BK1BAXCC125561
9 rows returned in 0.01 seconds
```

SQL parancsok

Adatszerkezetet érintő parancsok

1. Állítsuk be, hogy a Javítandó autó alapértelmezetten 'Hatchback' legyen

```
ALTER TABLE Muhely MODIFY Javitando_auto default 'Hatchback';
```

2. A táblák feltöltése előtt megszorítások beállítása a Telefonszámokhoz, így csak bizonyos formátumban lehetett megadni őket

```
ALTER TABLE Futar ADD CONSTRAINT telcheck_F CHECK (regexp_like (Telefonszam, '^(\d{2}-\d{3}-\d{2}-\d{2}-\d{3}-\d{3})$')); ALTER TABLE Ceg ADD CONSTRAINT telcheck_C CHECK (regexp_like (Telefonszam, '^(\d{2}-\d{3}-\d{2}-\d{2}-\d{3}-\d{3})$'));
```

3. Adjunk hozzá a Hibalista tulajdonsághoz egy megjegyzést

```
comment on column Muhely. Hibalista is 'Hűtőfolyadék szint ellenőrzése';
```

4. A táblák feltöltése közben észrevettem, hogy néhány változó méretét alulméreteztem, így a következő módosításokat hajtottam végre

```
ALTER TABLE Ceg MODIFY Cim varchar(50);
ALTER TABLE Elerhetoseg MODIFY Cim varchar(50);
ALTER TABLE Tulajdonos MODIFY Cim varchar(50);
ALTER TABLE Muhely MODIFY Hibalista varchar(50);
ALTER TABLE Elerhetoseg MODIFY Email varchar(50);
```

Adattartalmat érintő parancsok

1. A 6-os Műhelykódhoz tartozó szerelő sikeres vizsgát tett autóvillamoságból, módosítsuk

```
UPDATE Szerelo SET Karosszeria=1 WHERE Mkod=6;
```

 Adjunk hozzá a Szerelő táblához egy Fizetés tulajdonságot és legyen az értéke 250.000 és 500.000 között egy véletlenszerű szám

```
ALTER TABLE Szerelo ADD Fizetes int;

UPDATE Szerelo SET Fizetes=round(dbms_random.value()*250000)+250000 WHERE Fizetes is null;
```

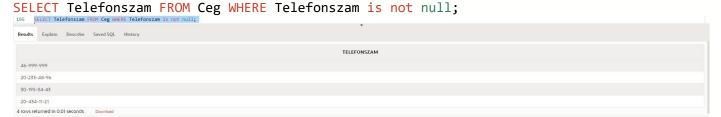
3. Egy sajnálatos hibának köszönhetően a miskolci cégek telefonszámai elvesztek, töröljük a rekordokat

```
UPDATE Ceg SET Telefonszam=null WHERE Cim like 'Miskolc%';
```

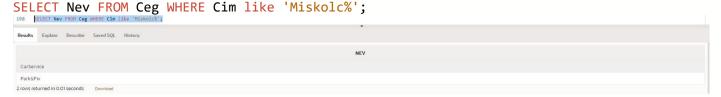
- 4. Időközben a 2-es Műhelykódhoz tartozó autó már be sem indul, bővítsük a hibalistáját UPDATE Muhely SET Hibalista='Nem indul be, '||Hibalista WHERE Mkod=2;
- 5. Nevezzük át a Műhely tábla Javítandó autó mezőjét Kivitelre ALTER TABLE Muhely RENAME COLUMN Javitando_auto TO Kivitel;
- 6. Elfelejtettem nagy kezdőbetűvel kezdeni Fény Gyula címében az utcanevet, javítsuk ki UPDATE Tulajdonos SET Cim='Szolnok, Bükk út 101' WHERE Nev='Fény Gyula';

Egyszerű SELECT parancsok

1. Írassuk ki a cégek telefonszámait, ahol az megvan adva

2. Írassuk ki a miskolci cégek nevét

3. Számoljuk ki az autók átlagos futását

SELECT avg(Kilometer_ora_allasa) from Auto;

199 SELECT avg(Kilometer_ora_allasa) from Auto;

Results Explain Describe Saved SQL History

AVG(KILOMETER_ORA_ALLASA)

47230

1 rows returned in 0.01 seconds Download

Összesítő műveletet tartalmazó SELECT parancsok

1. Számoljuk meg hány futárnak várható az érkezése novemberben

SELECT sum(Count(Varhato_erkezes)) FROM Futar WHERE Varhato_erkezes like '11%' Group by Varhato_erkezes;

2. Számoljuk meg hány raktárnak végződik az email címe a .hu domain névre

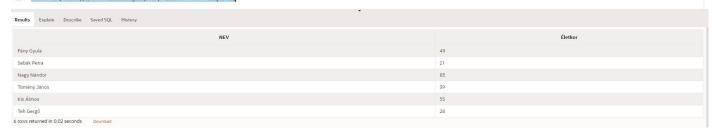
3. Számoljuk ki az autóvillamossághoz értő szerelők átlagfizetését

SELECT avg(Fizetes) FROM Szerelo WHERE Autovillamossag=1; Results Explain Describe Saved SQL History AVG(FIZETES) 1 rows returned in 0.03 seconds Download

Származtatott tulajdonság lekérdezése

Számoljuk ki a tulajdonsok életkorát

SELECT Nev, floor((sysdate-Szuletesi_ido)/365) "Életkor" FROM Tulajdonos; 28 SELECT Nev, floor((sysdate-Szuletesi_ido)/365) "Életkor" FROM Tulajdonos;

<u>Inner joint tartalmazó SELECT parancsok</u>

1. Nézzük meg milyen autója van Sebák Petrának

SELECT Marka, Tipus FROM Auto INNER JOIN Tulajdonos USING (Ugyfelazonosito) WHERE Nev='Sebák Petra'; Results Explain Describe Saved SQL History

2. Írassuk ki mikor érkezik meg az a futár akinél az injektor van

SELECT Varhato erkezes FROM Futar INNER JOIN Raktar USING (Cikkszam)

WHERE Alkatreszek='Injektor';

3. Nézzük meg mi baja a 25.000 és 50.000 kilomér között futott autóknak

SELECT Hibalista FROM Muhely JOIN Szerelo USING (Mkod) JOIN Auto USING(Alvazszam)

WHERE Kilometer_ora_allasa BETWEEN 25000 and 50000;

Outer joint tartalmazó SELECT parancsok

1. Írassuk ki ahhoz a cikkszámhoz tartozó minden raktári elérhetőséget ahol az email ".com"-ra végződik

SELECT Cikkszam, Cim, Email FROM Raktar RIGHT OUTER JOIN Elerhetoseg USING(Cikkszam)

2. Írassuk ki azoknak az autóknak az alvázszámát amelyeknek a tulajdonosa 40 és 70 év között van SELECT Alvazszam FROM Auto RIGHT OUTER JOIN Tulajdonos USING(Ugyfelazonosito)

WHERE floor((sysdate-Szuletesi_ido)/365) BETWEEN 40 and 70;

33 SELECT Alvazszam FROM AUTO RIGHT OUTER JOIN Tulajdonos USING(Ugyfelazonosito) MHERE floor((sysdate-Szuletesi_ido)/365) BETWEEN 40 and 78;

Results Explain Describe Saved SQL History

ALVAZSZAM

2TZBK:IBAXCC125561

IB7GLZANNYYS757775

2 rows returned in 0.02 seconds Described

<u>Csoportképzést tartalmazó SELECT parancsok</u>

1. Nézzük meg mi a műhelykódja annak a szerelőnek, aki ért a hajtáslánchoz és a fizetése több mint 300.000

SELECT Mkod FROM Szerelo WHERE Hajtaslanc=1 GROUP BY Mkod HAVING sum(Fizetes) > 350000

37 SELECT Mkod FROM Szerelo MHERE Hajtaslanc+1 GROUP BY Mkod HAVING sum(Fizetes) > 350000

Results Explain Describe Saved SQL History

MKOD

5 Irons returned in 0.00 seconds Described.

2. Írassuk ki hogy az egyes cégeknál hány szerelő nem ért az autovillamossághoz

SELECT Nev, COUNT(Autovillamossag) FROM Ceg JOIN Muhely USING(Cegazonosito)

Al-lekérdezést tartalmazó SELECT parancsok

1. Írassuk ki mihez értenek az átlagtól kevesebbet kereső szerelők SELECT Autovillamossag, Hajtaslanc, Karosszeria FROM Szerelo

WHERE Fizetes < (SELECT avg(Fizetes) FROM Szerelo);

2. Nézzük meg melyik autón dolgozott legalább 2 szerelő

SELECT Marka, Tipus FROM Auto WHERE Alvazszam IN

(SELECT Alvazszam FROM Szerelo GROUP BY Alvazszam HAVING Count(*)>=2);

41 SELECT Marka, Tipus FROM Auto MHERE Alvazszam IN (SELECT Alvazszam FROM Szerelo GROUP BY Alvazszam HAVING Count(*)>=2);

Results Explain Describe Saved SQL History

MARKA

Tipus

Toyota

Zows returned in 0.07 seconds

Download

Komplex lekérdezés

1. Írassuk ki annak a cégnek a nevét, amelyik a legtöbb kilométert futott hatchback autót javítja

SELECT Nev, Cim FROM Ceg JOIN Cegjegyzek USING (Cegazonosito)

WHERE Cegjegyzekid=(SELECT Cegjegyzekid FROM Cegjegyzek JOIN Ceg USING (Cegazonosito)

JOIN Muhely USING(Cegazonosito) JOIN Szerelo USING (Mkod) JOIN Auto USING(Alvazszam)

WHERE Kilometer_ora_allasa=(SELECT MAX(Kilometer_ora_allasa) FROM Muhely

JOIN Szerelo USING(Mkod) JOIN Auto USING(Alvazszam) WHERE Kivitel='Hatchback'));

EELECT Nev, Cim FROM Ceg JOIN Ceglegyzek USING (Cegazonosito)

JOIN Szerelo USING(Mkod) JOIN Auto USING(Alvazszam) WHERE Kivitel='Hatchback'));

Results Explain Describe Saved SQL History

NEV

2. Írassuk ki annak a cégnek a nevét, illetve a tulajdonos nevét, aki olyan céghez vitte az autóját javítani, aminek a címe "M"-el kezdődik. Nézzük meg van-e megadva telefonszám a céghez, irassuk ki, hogy igen, vagy nem